

STÄLLNINGS

aktuellit

1
2015

INFORMATION FRÅN STÄLLNINGSENTREPRENÖRERNA

Träningsprogrammet som ska ge formen

Ställningsaktuellt testar:

Bästa mellanmålsfrukten

STÄLLNINGSENTREPRENÖRERNA

Hej alla läsare!

Tyvärr så hade jag inte möjlighet att delta under årsstämman i Göteborg men jag vill passa på att tacka alla för förtroendet att leda vår förening under det kommande året och det känns givetvis både hedrade och spännande. Återigen så hade vi deltagarrekorde både vad gällande deltagande företag men även i antal personer på stämman, det visar på att vi är en välmående förening med ett stort engagemang från medlemmarna som vill vara med och påverka STIB.

Det är få förunnat och en ynnest att får skriva en ledare/krönika till alla som får Ställnings-Aktuellt, nu är det inte bara medlemmar utan även bl.a. byggkollegor, myndigheter, BI, byggnads och industrier som får tidningen. Jag vill därför inledningsvis passa på att skriva några rader om mina tankar runt föreningen.

Det känns som om vi de senaste åren tagit ett stort kliv i utvecklingen till en modern och aktiv förening som fortsätter att arbetar utifrån våra fastslagna stadgar "Ställningsentreprenörernas ändamål är att tillvarata medlemmarnas intresse samt främja och utveckla ställningsverksamheten inom bygg- och industri-sektorn." Den ständiga frågan man ska ställa sig är hur gör vi det? Vi ska givetvis fortsätta på den inslagna vägen med kvalitativa och moderna utbildningar som är anpassade till branschen, nu tänker jag inte bara på ställningsföretagen och dess personal utan även beställare och myndigheter som har ett behov och förståelse av samsyn på nya AFS 2013:4. Under året planerar vi även att komma igång med besöksverksamheten från föreningens sida ute i landet för att höra hur ni har det samt se över vad era förväntningar är på STIB.

Efterfrågan av STIB-Auktorisation från beställarleden ökar varje år och jag hoppas att alla som har möjlighet söker denna för jag vet att det finns företag som uppfyller kraven redan nu. En ökning av auktoriserade företag innebär en ytterligare utveckling i branschen vilket faller väl in i föreningens ändamål.

Sist men inte minst vill jag på medlemmarnas vägnar tacka avgående styrelsemedlemmar för ett otroligt väl utfört arbete genom åren tillsammans med en hälsning om trevlig sommar till alla.

Vänliga hälsningar Anders Strömbäck

INNEHÅLL

Ordförande har ordet	2
Träningsprogram som ska ge formen	4
Information från Skatteverket	8
Därför valde vi ställning	10
Årsstämman	12
Konjunktur husbyggnad –underhåll	16
Sol i ställningsbranschen	18
Höstens kurser	26
Lösning korsord 2/2014	33
Korsord	35

Ställningsaktuellt
Ansvarig utgivare: Anders Strömbäck

REDAKTIONEN

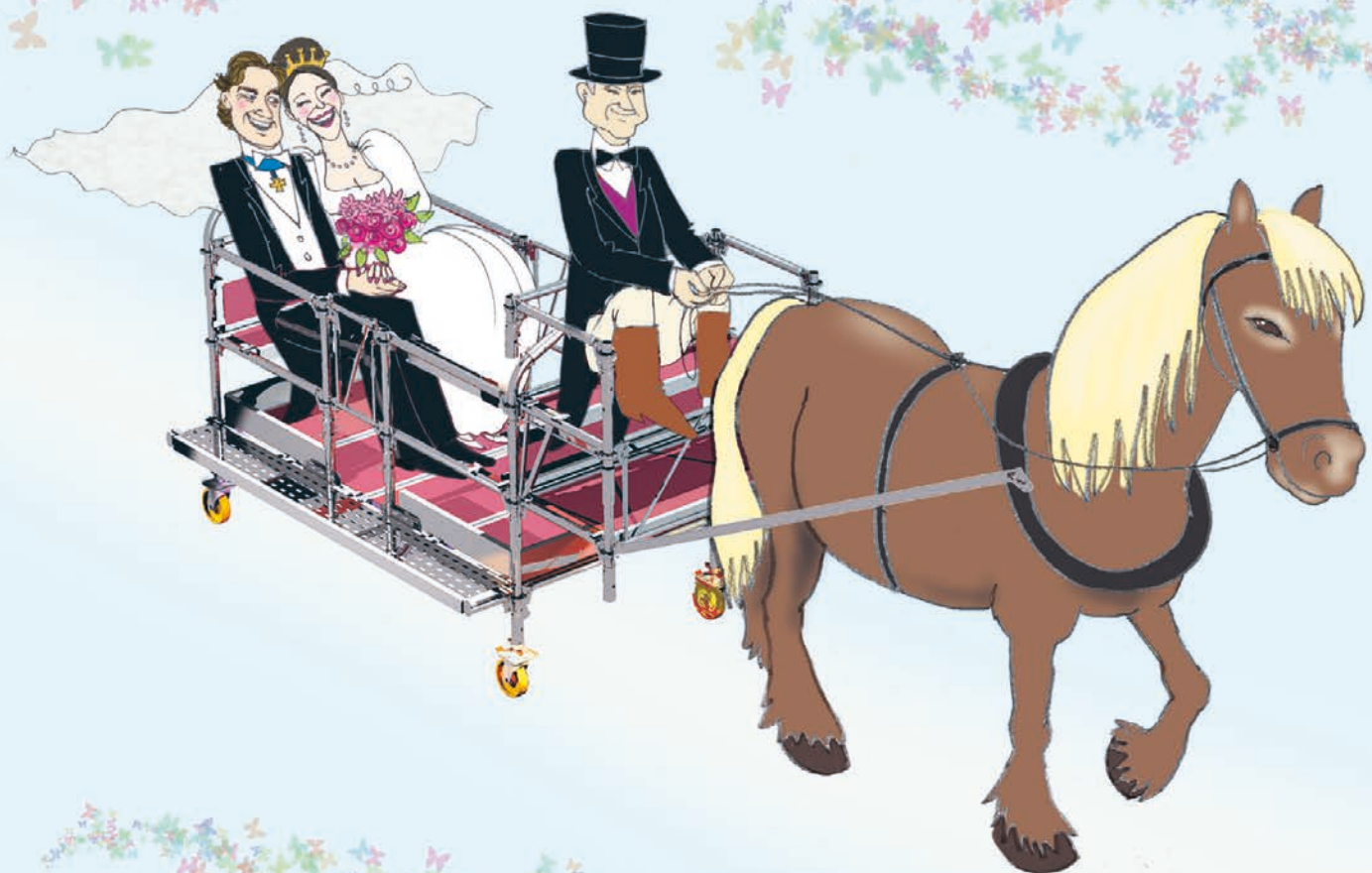
Ingela Stjernberg, Håkan Carlsson,
Fredric Weinö

Annonsering, Annonsmaterial, samt manuskript avsedda för publicering i tidning sändes under adress:

Ställnings-Aktuellt
Tel: 0456-33 30 95
Gesällvägen 2
294 77 SÖLVESBORG

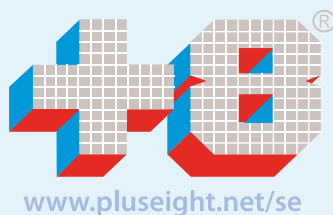
E-post: info@stib.a.se
STIB på internet: www.stib.a.se

Produktion/Tryck:
Holmbergs i Malmö AB
Tel: 040-660 66 00
Tidningen skickas till medlemsföretagen för distribution

HÄRLIG SOMMAR önskar

Försäljning/lager Göteborg
Ringögatan 33
417 07 Göteborg
031-779 90 50

www.pluseight.net/se

Försäljning/lager Stockholm
Söderbyvägen, Materialgård
194 91 Upplands Väsby
08-514 950 80

STYRKETESTET

Björns och Daniels utgångsläge i marklyftstest:
80 kilo i två set med tio repetitioner.

FAKTA

Namn: Daniel Engström Gradin

Ålder: 25

Gör: Ställningsmontör på Bergnäsets ställningsmontage AB.

Familj: Sambon Olivia Landström, 24, Oliver, 4 år och Wilmer, 5 månader.

Bor: I Luleå

Träningsbakgrund: Har spelat basket på elitnivå fram till 20 års ålder. Därefter har träningsmängden minskat radikalt. Har knappt tränat alls det senaste året.

FAKTA

Namn: Lisbeth Grape

Ålder: 50

Gör: Personlig tränare.

Familj: Maken Johnny Grape, 52 och sönerna Isac, 18 och Aaron, 15.

Bor: I Luleå

Träningsbakgrund: Har tränat och tävlat i bodybuilding i hela sitt vuxna liv. Kom femma i EM så sent som i maj 2015.

FAKTA

Namn: Björn Gustafsson

Ålder: 53

Gör: Arbetsledare på Bergnäsets ställningsmontage AB.

Familj: Sambon Annelie Rova, 43, utflyttade sonen Robin, 28 och barnbarnen Alma, 5 och Gustav, 8 månader.

Bor: I Luleå

Träningsbakgrund: Spelade fotboll fram till 11 års ålder. Har aldrig tränat regelbundet i vuxen ålder.

Daniel och Björn tar det första steget mot ett starkare liv. Personliga tränaren Lisbeth Grape har satt ihop träningsprogrammet som får kroppen att hålla för både kroppsarbete och vardagsliv i många, många år.

Träningsprogrammet som ska ge FORMEN

Den ene, med ett förflutet som elitidrottare, är småbarnspappa med fulltecknat vardagsschema. Den andre har tillbringat hela sitt vuxna liv som soffpotatis och lider av diabetes. Med ett specialsytt träningsprogram ska båda bli sitt starkaste och bästa jag.

Text: Birgitta Lindvall Wiik, Foto: Tomas Bergman

– De här träningskorna köpte jag för fem år sedan, när jag tänkte komma igång – men de är fortfarande som nya, säger Björn Gustafsson, 53, och drar åt knuten på skosnöret.

Nu är det dags att sätta fart under solorna. Björn har antagit personliga tränaren Lisbeth Grapes utmaning att köra efter hennes program minst tre, helst fyra, gånger i veckan under de kommande månaderna. Övningarna är utformade för att stärka hela kroppen, med extra fokus på rygg, axlar, bröst och bål.

– Det är muskelgrupper som är särskilt utsatta för den som jobbar med att montera byggställningar, säger Lisbeth men påpekar att övningar som marklyft också är riktiga genomkörare för hela kroppen. Byggarlyften sätter dessutom fart på pulsen.

Björn har aldrig tränat regelbundet men när han på heltid jobbade som ställningsmontör fick han i alla fall den träning som arbetet ger. Nu jobbar Björn mest med planering och kontorsarbete och när han då och då rycker in och monterar får han betala med en smärtande kropp.

– Nästa dag kommer jag knappt upp ur sängen, säger Björn och berättar att livet som soffpotatis dessutom gett honom en önskad övervikt och diabetes typ två.

– Jag vill tappa några kilon och hoppas att mitt blodsocker blir stabilare.

Lisbeth tipsar om att öka intaget av grönsaker och protein, helst i form av fisk, kyckling, ägg och kvar, och samtidigt dra ner på bröd, pasta och socker.

– Se också till att komplettera styrketräningen med jogging eller promenader. Konditionsträningen lägger du direkt efter styrkepasset. Då är glykogendepåerna i musklerna slut och fettförbränningen blir effektivare. Avsluta träningen med 20-25 minuter på crosstrainern eller löpbandet.

Daniel Engström Gradin har tränat

basket ända sedan han var liten. Han gick basketgymnasiet och spelade på elitnivå fram tills för fem år sedan. Förut tränade han 6-7 gånger i veckan, men de senaste åren har det blivit allt glesare mellan träningspassen. Daniel är pappa till två små barn och har haft andra prioriteringar på sistone.

– Jag tror att det är ett år sedan jag gick på gymmet senast. Jag har prövat de flesta av övningarna som Lisbeth visar, men nu får jag hjälp med tekniken. Det handlar om små, men viktiga detaljer som jag behöver justera.

Är det någon som är rätt person för att lära ut rätt teknik för styrketräning så är det Lisbeth Grape. Hon har genom åren tagit många titlar inom bodybuilding, såväl nationellt som internationellt, och kom femma i EM så sent som i maj i år. Hon lever som hon lär och äter en proteinrik kost, tränar tung styrketräning 5-6 gånger i veckan samt håller igång kondition och fettförbränning med raska långpromenader fem gånger i veckan.

Nu ska hon alltså sätta fart på Daniel och Björn. Vi återkommer i nästa nummer med rapport om hur det går med träningen. Följ duons framgångar på gymmet i nästa nummer.

TRÄNINGSPROGRAM

Börja alltid passet med uppvärmning i 5–10 minuter. Välj löpband, crosstrainer eller roddmaskin för att få igång pulsen och smörja maskineriet. Avsluta gärna med 20 minuters cardioträning (pulshöjande träning) för bästa fettförbränning. Genomgående för alla övningar är att du ska tänka på att ha en bra bålspänning och sänkta skuldror. Anpassa vikterna så att du orkar göra 12 repetitioner med korrekt teknik. Men det ska inte vara alltför lätt, du ska inte ha krafter kvar för fler än 12 omgångar. Vila en kort stund mellan varje set.

ÖVNING 1

Latsdrag 4 set med 12 repetitioner i varje set

Här är övningen som stärker ryggen och egot. Latsen är de muskler som bygger "v-formen" på ryggen. Men det gäller att göra latsdragen rätt! Sitt rak i ryggen och ha fötterna stadigt i golvet. Det ska vara 90 grader i armbågsleden när handtaget är i huvudhöjd. Starta med att sänka skuldran. Dra ner handtaget till hakan. Linan ska passera dig så nära att den nästan skrapar i näsan. När du kommer upp i det övre läget ska du släppa upp skuldran, för att sedan dra ner den igen INNAN du påbörjar nästa repetition. Allt för att sträcka ut hela latissimusmuskeln.

ÖVNING 2

Marklyft 4 set med 12 repetitioner i varje set

Marklyft är den mest kompletta styrkeövningen som finns, den tränar varje muskel i hela din kropp och drar också igång pulsen. Fokus är dock på baksidan – ryggen, benen, rumpen. Här gäller det att stå höftbrett, med fötterna under stängen. Du greppar stängen axelbrett, antingen med överhandgrepp eller med omvänt grepp, en variant som ger bättre greppstyrka. Hela foten ska stå stadigt i golvet, benen är lätt böjda, rumpen pekar nedåt och blicken ska vara framåt. Här är det viktigt att inte tappa ryggen – tänk på

bålspänningen! Lyft stängen från golvet till stolt hållning, innan du går ner och touchar golvet, för att vända uppåt igen. Vid premiär-

passet körde Björn och Daniel två set med tio repetitioner med en stång som vägde 80 kilo.

ÖVNING 3

Axeldrag för baksidan

Det är viktigt att stärka ryggens alla muskler med detta axeldrag kommer du åt partiet mellan skuldrorna. Du kan göra denna övning

i maskin, i cablecross eller i pecdec:en. På bilderna visas maskin och pecdec. Principen är att ryggens muskler spänns genom att vikten pressas bakåt. Du jobbar med att pressa ihop skulderbladen. Låt armbågarna

vara i axelhöjd och peka utåt hela tiden. Övningen stärker baksidan och motverkar framåtrotation.

ÖVNING 4

Axeldrag till hakan

Nu ska vi träna baksidan av axlarna och musklerna mellan skuldrorna. Övningen motverkar kroppens framåtrotation, det vill säga hörsäckslooken. Det funkar också bra att göra övningen med viktplatta, stång eller kettlebell. Här utförs den i cable crossen. Principen är densamma oavsett vilken sorts vikt du använder: stå stadigt med lite gung i benen, spänn magen, sänk skuldrorna och dra upp stängen till hakan. Låt armbågarna peka utåt hela tiden. Stängen ska gå nära kroppen. Spänn till bakom skuldrorna i det övre läget. Kom ihåg att jobba både på vägen upp och ner. Släpp inte bara ner vikten! Se till att hålla skuldran nere hela tiden. Ha en stolt o rak hållning.

ÖVNING 5

Lutande hantelpressar. 4 set med 12 repetitioner i varje set

I den här övningen tränar du den stora bröstmuskeln. I bänkpress tränar du samma muskel, skillnaden är att hantelpressen också utmanar din koordination. Ställ bänken i en 30 graders lutning. Pressa svanken mot bänken och ha fötterna stadigt i golvet. Håll axlarna nere och pressa upp hantlarna på raka, men ej översträckta, armar. Sänk hantlarna till utsidan av bröstmuskeln, håll hantlarna i lod med armbågarna. Andas in när du sänker hantlarna, andas ut när du pressar uppåt.

ÖVNING 6

Stående bröstpress i Cable cross. 3 set med 12 repetitioner i varje set

I den här övningen utmanas bröstmuskeln från ett annat håll. Ställ in kabelfästena så att handtagen är i höjd med ansiktet. Greppa tag och gå fram så att underarmar är i linje med vajern o armbågar i höjd med bröstet. Du ska ha 90 grader i armbågsleden. Händerna pekar nu framåt neråt. Håll nere skulderna och pressa ut armarna så händerna går ihop i höjd just ovanför naveln, ha fokus på att bröstmusklerna jobbar. Här måste du parera med bälen och hålla kroppen stilla när du jobbar.

ÖVNING 7

Plankan 4 set med maxtid

Plankan är övningen som stärker din "inre korsett". Övningen ger dig en bra hållning och stabilitet i de andra styrketräningsövningarna. Skulderbladen ska ligga tätt intill bröstryggen. Kroppen ska vara rak med ryggen i ett neutralt läge. Rumpan får inte sticka upp i vädret och ryggen ska inte hänga. Vila på armbågar och tår så länge du orkar hålla korrekt form. Vila en stund och upprepa totalt fyra gånger.

ÖVNING 8

Crunches. 4 set med 10 repetitioner i varje set

Glöm de gamla situpsen. Crunches är den lilla rörelsen som ger stor effekt. Om den görs rätt! Korsryggen ska limmas mot golvet hela tiden, håll en hand i svanken för att känna att du gör rätt. Det handlar INTE om att komma så högt upp som möjligt, det viktiga är att du behåller anspänningen i magen hela tiden. Så fort du lyfter huvudet från underlaget aktiveras magen. Den spänningen ska du behålla under hela setet! Håll ena benet böjt, gör tio crunches. Andas ut ALL luft på vägen upp och andas in på väg ner. Inga ryck utan gör rörelsen kontrollerat och långsamt både upp och ner. Vid tionde crunchen: stanna i det övre läget, andas tio gånger och byt ben.

Information från Skatteverket

Martin Pernheim, skatteinformatör

Till årets stämma hade Skatteverkets informatör Martin Pernheim inbjudits för att informera vilka åtgärder man kan och bör vidta när man köper tjänster, detta för att säkerställa att man inte handlar av oseriösa aktörer. Martins föreläsning handlade bland annat om oseriösa entreprenadkedjor och åtgärder man kan vidta för att motverka detta, i nedanstående sammanfattning får ni delar av föreläsningen.

Den organiserade handeln med svart arbetskraft är ett hot mot dig som seriös företagare

Så här kan en transaktion i flera led se ut:

1. Beställaren, företaget A som är ett stort välrenommerat företag, ger företaget B i uppdrag att utföra vissa uppgifter, t.ex. markarbeten eller städuppdrag.
2. Företaget B vänder sig i sin tur till företaget C för att få andra uppgifter utförda.

3. Företaget C är utåt sett helt vitt, har ett visst antal anställda och redovisar och betalar moms och arbetsgivaravgifter. Företaget C kontaktar personen X för att ”åna in” extra personal. Person X ordnar inte bara personal utan även fakturor från företaget D. Företaget C representerar det sista vita ledet i kedjan.

4. Företaget D fakturerar företaget C för ”lönekostnaden” för den inlånade personalen. Företaget D är ett så kallat plus-minus-nollföretag. Det innebär att intäkterna för faktureringen av företaget C finns redovisade, men att motsvarande kostnad också finns redovisad för inlåning av personal från företaget E. Ofta brukar företaget D se till att redovisa en försumbar lön. På så sätt finns det med i Skatteverkets arbetsgivarregister, ifall någon skulle fråga om det. Normalt har företaget D inga anmärkningar om obetalda skatter eller liknande. Dess enda syfte är att lägga ut dimridåer över den svarta arbetskraften.

5. Företaget E redovisar varken skatter eller avgifter och saknar bokföring. Här omvandlas betalningarna via gireringar, factoringbolag m.m. till kontanter som går till arbetarna som jobbar svart på företaget. Företaget har F-skatt och förväntas redovisa moms i inkomstdeklarationen. Det hinner dock aldrig lämna någon deklaration eftersom det bara lever 1,5–2 år. Det kännetecknas av många styrelsebyten med så kallade målvakter som styrelseledamöter.

Du kan medverka till att få bort den organiserade handeln med svart arbetskraft

Exempel på frågor

– framför allt till företag längre ner i kedjan

Har företaget tillräckligt med anställda?

Om företaget du anlitar inte har tillräckligt många anställda i förhållande till det arbete som ska utföras, bör du ta reda på hur det ska lösas personalfrågan. Kommer man att anställa fler eller hyra in personal? Vilka underentreprenörer kommer man att anlita? Hur många anställda har dessa underentreprenörer i sin tur?

Hur mycket skatter och avgifter redovisar företaget?

Skatteverket kan inte tala om hur många anställda ett företag har. Däremot är uppgifterna offentliga om hur mycket arbetsgivaravgift och avdragen skatt företaget har redovisat per månad. Fundera över om redovisade skatter och avgifter står i proportion till antalet anställda i alla led, både när det gäller företaget du anlitar och eventuella underentreprenörer.

Har eventuell hyrd personal anställningsavtal?

Om du hyr personal ska företaget som hyr ut vara arbetsgivare åt dessa personer. Kontrollera t.ex. att de du hyr har anställningsavtal med företaget du anlitar och att företaget redovisar skatt och avgifter för de anställda.

Ställ krav i avtalet!

Kräv

- att din uppdragstagares personal bär ID-kort som också visar vem som är deras arbetsgivare
- att få en fullständig redogörelse av samtliga underentreprenörer som kommer att anlitas
- specificerade fakturor där alla underlag ingår. Tidssedlar ska visa vem som är arbetsgivare och vara ifyllda så fullständigt att den som utfört arbetet kan identifieras.

Kontrollera företagen med hjälp av Skatteverket

Vänd dig till Skatteverket med frågor om

- arbetsgivarregistrering och redovisade arbetsgivaravgifter per månad
- redovisad avdragen skatt per månad
- momsregistrering, moms att betala och moms att återfå
- F-skattsedel och debiterad F-skatt per månad
- skatteskulder.

Text: Håkan Carlsson
Bild: Alf Samuelsson

Holmbergs

För din information

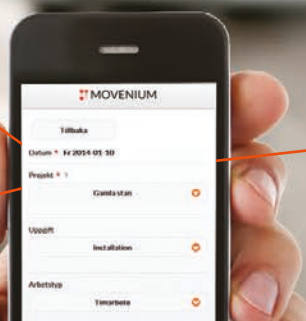
Din grafiska samarbetsparnter

www.holmbergs.com

Vi har under vår mer än 100-åriga historia utvecklats till ett av de ledande grafiska företagen i Sverige. Vårt helhetskoncept erbjuder tjänster längs hela den grafiska kedjan. Det betyder att vi löser era behov såväl innan tryckproduktionen som när trycksaken är klar och ska distribueras.

• BÄTTRE KOLL PÅ TIDER

• SNABBARE FAKTURERING

• MINDRE ADMINISTRATION

Behöver du exaktare tidrapportering?

Minimera dina tidsförluster och spara administrativ tid med Movenium TimeTracker. Vi gör snabbt och enkelt skräddarsydda lösningar som passar dina behov.

Movenium hjälper över 1000 företag i Norden dagligen. Kontakta oss för mer information [08-408 088 72](tel:08-408 088 72), sales.sweden@movenium.com

**PROVA GRATIS
I 30 DAGAR**
Ingen bindningstid!

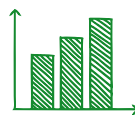
www.movenium.com

FUNGERAR MED
ALLA MOBILER

UNIK STÄMPELKLOCKA
MED GPS-FUNKTION

BUDGETÖVERSYN

MOVENIUM
STÄLLNINGSAKTUELLT 9

Därför

Namn: Martina Hammar

Ålder: 27

År i branschen: 2 år

Jobbar: Skandinaviska Industriställningar

Bor: Stockholm

Från scenbygge till ställningsbygge. Steget in i branschen blev inte särskilt långt för Martina Hammar - som uppskattar yrkets ständiga prövningar och utmaningar.

Hon är precis hemkommen efter en dag fylld av bergsklättring och mycket huvudbry. En ensligt benägen fyr ska förses med byggställning och det var arbetsledaren och Martina Hammars jobb att vandra dit och lösa frågan om vilket material som behövs – och hur de ska lyckas med konststycket att transportera det till platsen.

– Förra helgen gjorde vi ett jobb ute på en ö och fick ta allting dit med pråm. Det är jättekul och annorlunda. Det blir en riktig utmaning.

Och för en person som Martina Hammar – som inte gillar att sitta instängd på ett kontor – är möjligheten att få jobba utomhus en av de största fördelarna med jobbet som ställningsbyggare.

– Jag tycker även om att jobba fysiskt och vi är ett bra gäng. Visst sliter det lite på kroppen men det gäller att hitta rätt teknik.

Martina Hammar har aldrig upplevt det som något negativt att vara tjej i ställningsbranschen. Kollegorna är vana vid henne vid det här laget, berättar hon. Men i bland kan det bli en och annan fråga från personer som inte jobbar med ställningar.

– Jag ser kanske inte ut som en typisk ställningsbyggare och många blir nyfikna. Men gillar man att träna, vara utomhus och höga höjder så passar det bra. För mig föll det sig naturligt att prova efter att ha varit i den närbesläktade scenbyggebranschen.

valde vi ställning

Text: Malin Lindgren Foto: Privat (Utom Martina Hammar som är fotad av Stefan Nilsson.)

Namn: Charlotte Vennberg

Ålder: 25

År i branschen: 3 år

Jobbar: Bemanningsföretaget Umeå Hump AB

Bor: Umeå

Är det inte jobbigt när du är så snygg? Den frågan brukar Charlotte Vennberg få när hon berättar att hon jobbar som ställningsbyggare.

– De tror väl att kollegorna ska flörta med mig men det har ingen vågat. Jag är väldigt nogga med att inte blanda yrkesliv och privatliv.

Men första dagen i ett nytt arbetslag kan jargongen bli ganska hård, berättar hon. Då gäller det att säga något fräckt tillbaka och visa att man inte blir generad så lätt.

– Jag kommer väldigt bra överens med killar och är inte speciellt ”tjejig” av mig annars heller så jag trivs jättebra i det här yrket. Det är inte så mycket skitsnack och tjafs som det kan bli i ett tjejgäng.

Det faktum att man inte behöver vara särskilt trevlig eller se bra ut när man har en dålig dag hör också till fördelarna med jobbet som ställningsbyggare, menar Charlotte Vennberg.

Just nu jobbar hon på ett bemanningsföretag men söker heltidstjänst som ställningsbyggare så fort de kommer ut.

– Bara kroppen håller så ser jag det här som ett framtidsyrke. Hittills har jag klarat mig från skador bortsett från någon träbit som jag har fått i huvudet men det har gått bra. Det gäller att vara uppmärksam och kommunicera ordentligt med sina kollegor hela tiden.

Att inte fler tjejer söker sig till branschen tycker Charlotte Vennberg är konstigt - kanske hade fler provat om de fick chansen, menar hon.

– Arbetsgivarna borde uppmuntra till det. Jag är bara 167 centimeter lång och jag och kollegorna brukar skoja om att jag är ”vertikalt handikappad” i bland, men det går väldigt bra att jobba som ställningsbyggare oavsett kön och storlek.

Namn: Maria Reuterhagen

Ålder: 37

År i branschen: ca 1 år

Jobbar: Ta ställning

Bor: Linköping

När Maria Reuterhagen ”tar ställning” för jämställdhet gör hon det i dubbel bemärkelse - både som kvinna och som egenföretag i ställningsbranschen.

– Vi brukar skoja om det där ganska mycket jag och min man - ordet ställning är tacksamt att anspela på.

Maria Reuterhagen fnissar lite när hon berättar historien om hur hennes man kom hem en dag och behövde hjälp med ”langning” av byggställningar i det nystartade företaget - redan dagen därpå. Hon nappade på förslaget men kunde inte hålla sig borta från skruvandet.

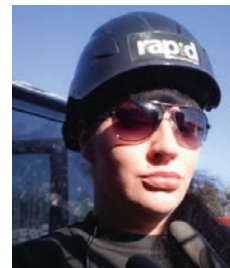
– Det tog väl ungefär 15 sekunder så var jag också igång och byggde. Efter sommaren gick jag en kurs och nu får jag bygga upp till 9 meter själv.

Ställningskursen beskriver hon som ”en av de intressantaste dagarna i hela mitt liv”. Männan omkring henne visste inte alls hur de skulle bete sig, menar hon.

– Det var jag och ett gäng byggjobbare. Det var väldigt kul att se hur de försökte hantera det faktum att det fanns en kvinna där och hur det rubbade deras cirklar på något sätt. Men det har aldrig varit några tråkiga kommentarer - tvärtom. Vissa blir snarare lite blyga.

Om fler kvinnor ska lockas till branschen måste tjejerna i yrket bli mer synliga, tror Maria Reuterhagen.

– Så man förstår att vi inte är några ryska kulstötorskor utan kan jobba i den här branschen utan att vara mindre kvinnliga för det. Det är ju ett ganska grabbigt yrke och många tjejer kanske tänker att ”jag är för klen” men det handlar snarare om ut hållighet och teknik än ren råstyrka. Dessutom bidrar vi till en bättre stämning på arbetsplatsen.

Namn: Therez Westerberg

Ålder: 33

År i branschen: 5 år

Jobbar: Rapid hyrställningar

Bor: Stockholm

Rosa hjälm och rosa handskar. Therez Westerberg driver gärna med det faktum att hon är ensam tjej på en mansdominerad arbetsplats.

– Ibland dyker det ju upp stofiler som tar illa vid sig av att jag är tjej. Jag har fått höra saker som ”fattas bara att de ska gå i rosa också”, från en man i en annan bransch. Då åkte jag i väg och köpte ett par rosa handskar bara för att provocera.

Hon säger det med ett skratt - Therese Westerberg är inte den som tar illa vid sig för småsaker, berättar hon. Gör man det kanske andra branscher lämpar sig bättre, oavsett om man är kvinna eller man, menar hon.

– Jag trivs jättebra i de här yrkena med lite mer fysisk ansträngning och jag trivs med jargongen och alla gubbarna. I början var de väldigt måna om att inte göra mig generad eller obekvämt men sedan trimmade jag igång stämningen ganska bra själv.

In i ställningsbranschen halkade hon på det klassiska bananskalet. Efter flera år som betonghåltagare lades firman ner och Arbetsförmedlingen tipsade henne om att gå på en intervju hos den nuvarande arbetsgivaren.

– Jag fick en känsla av att chefen var lite skeptisk och kände bara att ”vafan säger du, tror du inte att jag kan fixa det”. Nu trivs jag kanon. Arbetsuppgifterna är varierande och jag känner mig väldigt omhändertagen av mina 50 storebrorsor som jag brukar kalla dem. Jag har aldrig känt att det är för tungt eller att någon har gått över gränsen. Det är nog snarare min chef som får stå ut med ganska mycket från mig.

Deltagarrekord när ny ordför

Det blev deltagarrekord i Göteborg när årsstämman för 2015 hölls. Ny ordförande valdes, tillsammans med ytterligare ett par nya styrelseledamöter. Känsloerna blev aningen heta när Arbetsmiljöverket hade frågestund.

För sista gången som föreningens ordförande höll Daniel Asp i klubban, när årsstämman i Göteborg ägde rum. Han har varit i styrelsen ända sedan 2008 och ordförande de senaste fyra, och nu ersattes han av Anders Strömbäck, som tyvärr inte själv kunde närvara eftersom han brutit benet i en slalomolycka. Vald och välkomnad blev han i alla fall, i sin frånvaro.

För regionen blev det deltagarrekord – till stämmans slutna del var det 115 del-

tagare från 52 olika medlemsföretag som närvarade. Ett extra varmt välkomnande gick ut till hedersordförande Kent Vadelius och hedersledamot Östen Larsson.

Delar av styrelsen avgick i år, och först ut att tackas för sin tid var Ulf Larsson, som tilldelades föreningens nål i silver. Rolf Strindberg utnämndes för sitt mångåriga arbete i styrelsen till "Hedersledamot" och tilldelades föreningens nål i guld. Sist men inte minst tackades den nu före

detta ordföranden Daniel Asp. Också han utnämndes för sitt mångåriga arbete till "Hedersledamot" och tilldelades även han föreningens nål i guld.

De nya ledamöterna röstades fram i en sluten omröstning och när alla röster var räknade stod det klart att vi kunde välkomna Alf Samuelsson, Sven Le Vau, Stefan Nilsson och Roger Björk till styrelsen.

Avslutningsvis beslutades att höstmötet ska äga rum i Barcelona, 24–27 september.

ande valdes vid årsstämman

Text: Daniel Pernikliski. Foto: Alf Samuelsson

Stämmans öppna del, där även leverantörer, beställare och myndigheter har möjlighet att närvara, inleddes med att Åke Norelius och Jörgen Conradsson från Arbetsmiljöverket svarade på frågor.

Frustration över oseriösa företag

Mycket kom att handla om den sneda konkurrenssituation som råder i branschen. Så länge inte antalet kontroller ökar, eller att det finns andra garantier på att kraven

följs, finns det för lite som stoppar oseriösa företag från att dumpa priserna genom att inte följa reglerna. Temperaturen i lokalen steg med flera grader och man kunde riktigt känna den frustration som finns i branschen.

Till det positiva hör att trycket på att få sitt företag auktoriserat har ökat, och många beställare frågar efter detta. Det är en konkurrens fördel och kvalitetsstämpel som förhoppningsvis kommer att ha ännu

mer betydelse i framtiden. My Björk föreläste om att baka in miljö och arbetsmiljö i ledningssystemet och hur det ligger i linje med företagets förändrade syn på kvalitet. Kunderna tittar mer och mer på helheten.

Efter två ytterligare föreläsningar, Martin Pernheim på Skatteverket och Jens Lindroth på Industrifakta, var det dags att runda av en fullspäckad årsstämma.

STYRELSE, REVISORER OCH VALNÄMND 2015

Ordförande	Anders Strömbäck
Vice ordförande	Hans J Pettersson
Ledamot Kassör	Alf Samuelsson
Ledamot	Fredric Weinö
Ledamot	Mattias Dahlgren
Ledamot	Sven Le Vau
Ledamot	Stefan Nilsson
Ledamot	Roger Björk
Suppleant	Ruzdija Sabovik
Suppleant	Anders Hermansson
Revisor	Carl-Göran Grönvik
Revisorsuppleant	Rolf Strindberg
Valnämnd	
Ledamot	Robert Kalsås
Ledamot	Peter Larsen
Suppleant	Tommy Zetterberg

Överst: Rolf Strindberg
Mitten: Daniel Asp
Nederst: Ulf Larsson

Ställnings-Aktuellt testar

BÄSTA MELLANMÅLSFRUKTEN

Frukt är det perfekta mellanmålet. Förutom att det är nyttigt ger det extra energi under en arbetsdag. Ställnings-Aktuellt har låtit ett antal ställningsbyggare betygsätta våra vanligaste frukter, från 1–10, efter tre olika kategorier: smak, mättnad och funktionalitet. Även näringsexperten, Veronica Öhrvik på Livsmedelsverket, har gjort testet. Betygen för respektive kategori är ett medelvärde av alla resultat. Näringsexpertens betyg står inom parentes på respektive kategori. Totalbetyget är avrundat och tar inte hänsyn till näringsexpertens betyg, då hon vistas på kontor och har en helt annan vardag än en ställningsbyggare.

Frukt: Apelsin
Smak: 7,2 (10)
Mättnad: 4,0 (3)
Funktionalitet: 4,8 (10)

Motivering/omdöme: Apelsin är den godaste frukten. Den är förvisso praktisk att förvara med sitt tjocka skal, men den kan vara svår att skala och har man inte tillgång till rinnande vatten kan det bli väldigt kladdigt, så på ställningen är det en ganska opraktisk frukt. Man blir inte heller särskilt mätt av den.

Totalbetyg: 5,5

Frukt: Kiwi
Smak: 6,2 (8)
Mättnad: 2,6 (2)
Funktionalitet: 3,2 (5)

Motivering/omdöme: Kiwi förlorade i alla klasser och tycks vara den här samlingens bottenapp. De flesta äter den med sked, även om Livsmedelsverket säger att det inte finns något som tyder på att man verkligen måste skala den, och man blir inte mätt på den. Dessutom är den nästan dubbelt så dyr per kilo, som de andra frukterna. Däremot, trots de dåliga betygen, så toppar den många listor över näringsinnehåll.

Totalbetyg: 4

Frukt: Päron
Smak: 6,7 (8)
Mättnad: 4,3 (4)
Funktionalitet: 6,7 (5)

Motivering/omdöme: Päron skiljer sig ganska mycket när det gäller funktionalitet mellan ställningsbyggarna och näringsexperten. Överraskande nog ger näringsexperten, som vistas mycket på kontor, det lägre betyget. Det kan vara svårt att få tag på ett riktigt bra päron, och är det riktigt bra är det risk för att det kladdar.

Totalbetyg: 6

Frukt: Banan
Smak: 6,5 (8)
Mättnad: 6,2 (7)
Funktionalitet: 7,4 (10)

Motivering/omdöme: Banan är överlägset den frukt man blir mättast av, den är lätt att skala, man slipper skölja den, och den kladdar inte i väskan. Bara äpplet slår bananen när det kommer till funktionalitet. Vill man ha substitut för ett mål mat är bananen helt klart den frukt man ska ta. Den är också den totala vinnaren.

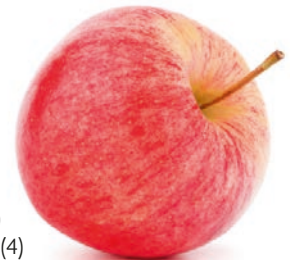
Totalbetyg: 7

Frukt: Persika
Smak: 6,4 (10)
Mättnad: 3,5 (4)
Funktionalitet: 5,5 (5)

Motivering/omdöme: Persika placerar sig också ganska lågt. Den mättar dåligt och kladdar lätt när man förvarar den, men enligt näringsexperten får den full pott på smaken och enligt henne är den lika god som en apelsin och ett äpple.

Totalbetyg: 5

Frukt: Äpple
Smak: 6,6 (10)
Mättnad: 4,8 (4)
Funktionalitet: 7,7 (10)

Motivering/omdöme: Äpple var den frukt som vann i funktionalitet. Den är tillräckligt hård för att inte bli kladdig, men mättnaden är det sämre ställt med. Vill man bara ha en snabb energikick, utan att man har en skriande hunger som behöver mätas, så är det perfekt med ett äpple.

Totalbetyg: 6,5

Text: Daniel Pernikliski Bild: Fotolia

Visste du att: Bananer ska inte förvaras i kylskåp. Då får de frostsador och smakar inget gott. Däremot bromsas åldringsprocessen i kylskåpet för de frukter som inte frosts-kadas.

Äpplen, kiwi och päron avger eten, ett mognads-hormon, som påskyndar åldringsprocessen hos andra frukter och grönsaker. Bananer besprutas med eten i sina containrar under transporten hit, så att de är mogna när de kommer fram.

Fruktor försätter att mogna efter att de plockats från sin gren, men de bygger inte upp mer näring.

Fruktos kallas i vardagligt tal för fruktsocker och tas upp av kroppen ännu snabbare än vanligt socker.

Man behöver inte skölja frukt för att bli av med bekämpningsmedel. Livsmedelsverket gör tätastickprovkontroller för att se att allt hålls inom ramarna. I en % av proverna hittades för höga halter, men gränsvärdet är satt med god marginal, varför det inte är säkert att det är en hälsorisk i alla fall.

Källa: Livsmedelsverket

Tre frukter om dagen är bra för magen

Att äta frukt som mellanmål är ett bra sätt att få i sig de 500 gram frukt och grönt om dagen som Livsmedelsverket rekommenderar. Förutom att frukt ofta mättar och piggar upp förebygger de många sjukdomar.

Det finns all anledning att äta mycket frukt eftersom de är fullproppade med vitaminer och mineraler som är bra för kroppen. Frukt innehåller i regel c-vitamin, som får oss att ta upp järn bättre, vilket varken kött eller spannmålsprodukter gör. Av våra vanligaste frukter ligger kiwi och apelsin i topp på c-vitaminlistan. Banan innehåller mycket kalium, ett mineral som har en positiv effekt på blodtrycket och kan på så sätt minska risken för hjärt- och kärlsjukdomar.

– I Sverige äter vi väldigt mycket banan, så det är en stor källa till kaliumintaget. Frukt innehåller också mycket fibrer och man har sett att äter man mycket fibrer så minskar man risken för tjocktarmscancer, säger Veronica Öhrvik, nutritionist på Livsmedelsverket.

När det gäller smaken på de olika frukterna är det ofta kopplat till hur mogna de är och det beror på om det är säsong för frukten eller inte, om de har färdats långt för att komma hit. Om de har kommit med båt eller lastbil.

– En torr apelsin är sällan så god. Ofta är näringsvärdet som högst i frukter som har fått mogna klart på plantan, det vill säga de som är i säsong. När frukten är plockad kan den inte samla på sig mer näring. Ur ren näringsynpunkt är det bäst att variera vilka frukter man äter, eftersom vissa innehåller mycket av ett visst vitamin och andra av ett annat, säger hon.

Rent generellt äter vi för lite frukt och grönt. Med tio års mellanrum gör Livsmedelsverket en nationell undersökning på vuxna över vilket näringsintag vi har, då man får skriva upp det man äter under de fyra senaste dagarna. Det man såg i den senaste undersökningen, som gjordes 2010-2011, var att lite mindre än en tredjedel av männen inte hade ätit någon frukt alls under de senaste dagarna. Och både kvinnorna och männen åt alldeles för lite frukt och grönt, enligt rådet från Livsmedelsverket.

– Män åt i snitt 275 gram frukt och grönt och kvinnorna åt i snitt 330 gram, så att äta frukt som mellanmål är ett väldigt

enkelt sätt att öka intaget. Hur mycket man ska äta exakt är lite svårt att säga, men cirka tre frukter om dagen och så fyller man på med grönt, säger Veronica Öhrvik.

Fruktor innehåller både vanligt socker och fruktos, och det är därför man ofta kan känna sig piggare när man har ätit frukt. Även om energiåtgången varierar beroende på vad man gör tycker Veronica Öhrvik inte att man ska oroas sig för att man får i sig för mycket socker genom frukt, så länge man håller sig till normala doser. Då spelar det ingen roll berättar hon.

– Det som är intressant är att det är ofta inte sockerhalten i sig som avgör om vi tycker att en frukt är söt eller inte. Alla frukter innehåller också syror och det är den balansen som avgör. Om en frukt innehåller mycket socker och mycket syra så uppfattas den inte som särskilt söt, på samma sätt som en frukt som innehåller lite socker kan uppfattas som söt om den också innehåller lite syra, säger Veronica Öhrvik.

Text: Daniel Pernikliski Bild: Fotolia

Konjunktur husbyggnad och underhåll

Vid årets stämma presenterade Jens Lindroth på Industrifakta konjunktur och trender inom byggande och underhåll. Presentationen pekade på ett antal faktorer som verkar positivt för byggindustrin de närmst kommande åren, och här följer en kortfattad sammanfattning av aktuella nyckeltal samt historik och prognoser för husbyggnad och underhåll.

Text: Håkan Carlsson

Procentuell förändring i fast prisnivå

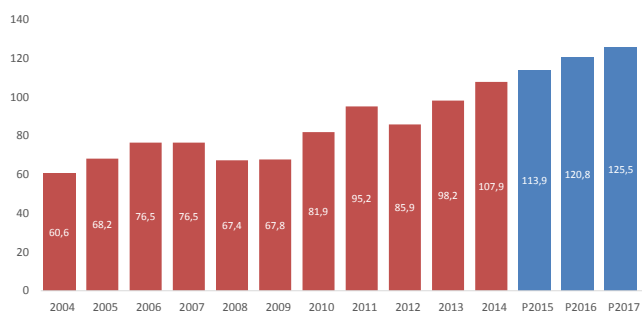
	2013	2014	2015	2016
BNP	1,3	2,1	2,4	2,5
Hushållens konsumtion	2,0	2,4	2,5	2,8
Offentlig konsumtion	1,3	1,9	1,5	2,0
Arbetslöshet	8,0	7,9	7,6	7,4
KPI, årsgenomsnitt	0,0	-0,2	0,1	1,0
Bruttoinvesteringar	-0,1	6,5	4,5	5,5
Styrränta i december	0,8	0,0	0,0	0,25

Baserat på bedömningar från banker, prognosinstitut m fl.

TOTAL HUSBYGGNAD OCH UNDERHÅLL, STOCKHOLMS LÄN

Påbörjade/löpande projekt, miljarder kronor 2014 års priser

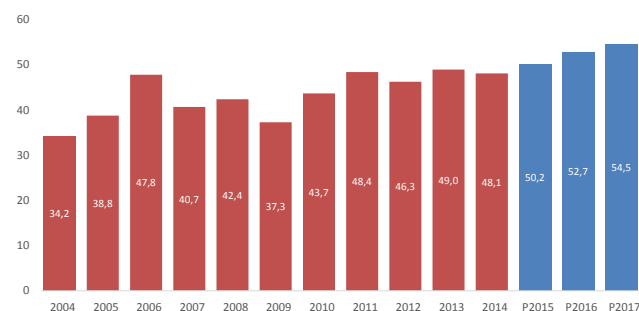
Prognos årlig tillväxt 2015–2017 + 5 %.

TOTAL HUSBYGGNAD OCH UNDERHÅLL, SKÅNE LÄN

Påbörjade/löpande projekt, miljarder kronor 2014 års priser

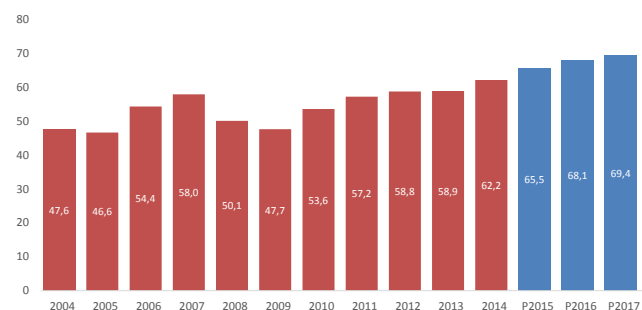
Prognos årlig tillväxt 2015–2017 + 4 %.

TOTAL HUSBYGGNAD OCH UNDERHÅLL, VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Påbörjade/löpande projekt, miljarder kronor 2014 års priser

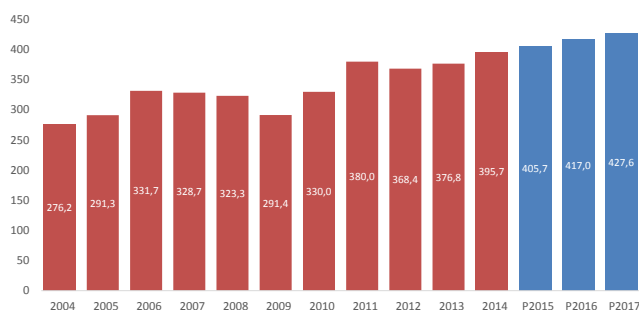
Prognos årlig tillväxt 2015–2017 + 4 %.

TOTAL HUSBYGGNAD OCH UNDERHÅLL, HELA RIKET

Påbörjade/löpande projekt, miljarder kronor 2014 års priser

Prognos årlig tillväxt 2015–2017 + 2,5 %.

**SÄKER
ENKEL
FLEXIBEL
PRODUKTIV**

HAKI – byggnadsställningar och väderskydd för temporära arbetsplatser

SÄKER – produktutveckling, kvalitetssäkring och modern produktion

ENKEL – ett fåtal grundkomponenter till både ställning och väderskydd

FLEXIBEL – teknisk support, utbildning och finansiering – om och när ni vill

PRODUKTIV – effektiviserar ert dagliga arbete

Kontakta oss så berättar vi mer!

044 - 494 00 · 031 - 94 36 20 · 08 - 500 290 45 · 0171- 44 04 00 · 0650 - 59 53 00 · www.HAKI.com

– Jag fick höra alltifrån ett gapskratt till tystnad följt av ett klick i telefonen till ”vi anställer inga tjejer”. På den tiden sa man ofta att det inte gick med omklädningen, men jag tror att det mest var någonting att skylla på, säger Sol.

FAKTA

Namn: Sol Vargadottra
Ålder: 42
Yrke: Ställningsbyggare
Familj: Dottern Linnéa 19 år
och sårbon Calle Ljungmark
Bor: Stenungsund
Firma: Ljungmark Entreprenad
Kontakt: www.solvargadottra.se
Blogg: <http://nouw.com/ByggtjejerSol>

Sol i ställningsbranschen

Hon stormtrivs i branschen och tror att fler tjejer skulle börja, om de bara fick chansen.

– Ställningsbyggare har en sammanhållning som inte finns i andra yrken. Det är lagarbete och mycket folk som har kul, säger Sol Vargadottra.

Vi träffas på en pizzeria i Hindås, utanför Göteborg. Sol Vargadottra kommer direkt från jobbet, hon har bara varit hemma och duschat snabbt innan hon kliver in i lokalen, strax efter sju. Bilen, en stor, svart, täckt pickup, har hon ställt precis utanför fönstret till restaurangen. Ljungmark Entreprenad står det på den – det är där hon jobbar nu.

– Det är min pojkväns företag, och vi träffades faktiskt via nätverket, säger Sol Vargadottra.

Startade framgångsrikt nätverk för ställningsbyggare

Det nätverk hon pratar om är Nätverket för ställningsbyggare som hon startade på Facebook och som nu har nästan 4000 medlemmar.

– Han kontaktade mig för att han ville ha tag i kompetenta ställningsbyggare. Vi pratade en hel del i telefon och till slut bestämde vi oss för att vi skulle träffas och ta en kopp kaffe. Sen var det kört, säger hon.

Det slutade med att han anställde henne och nu jobbar hon heltid på Ljungmark Entreprenad, även om det är utspritt så att det vissa perioder är så mycket jobb att de får jobba på kvällarna och helgerna, medan det är väldigt lugnt andra dagar.

Innan det här jobbade hon flera år i Norge.

– Nu har de en stor oljekris i Norge och nästan alla har fått gå. Det kommer nog att hålla i sig något år till, säger Sol.

När det har lagt sig vill hon tillbaka om hon får chansen. Fördelarna är många, när man jobbar offshore.

– Det är bättre betalt, bättre arbetsmiljö och mycket säkrare arbetsmetoder. Trots att det är en tickande bomb man jobbar på, en av världens farligaste arbetsplatser, är de färre olyckor där än på land. Sen är man otroligt sammansvetsade. Inte bara ställningsbyggarna, utan alla yrkesgrupper.

Hon halkade in i ställningsbranschen när hon jobbade som brand- och säkerhetsvakt på ett stort oljeraffineri 1999. Hon trivdes inte och hade sneglat på ställningsbyggarna en tid, de verkade ha så bra sammanhållning. Så gjorde hon slag i sa-

ken och gick upp och pratade med basen för ställningsfirman.

– Det var inte ens någon fråga, jag bara berättade hur det skulle bli, att de skulle låta mig jobba åt dem.

Så blev det, men efter några månader var arbetet på raffinaderiet klart och Sol kastades ut i arbetslösheten. Nu hade hon erfarenhet av ställningar och det kunde väl inte vara några svårigheter. Nu var hon ställningsbyggare och det kunde väl inte vara några svårigheter att få jobb i andra firmor, tänkte hon. Men det visade sig att det var helt fel. Det var betydligt svårare än hon hade tänkt sig.

– Jag fick höra alltifrån ett gapskratt till tystnad följt av ett klick i telefonen till ”vi anställer inga tjejer”. På den tiden sa man ofta att det inte gick med omklädningsrum, men jag tror att det mest var någonting att skylla på, säger Sol.

Hon berättar att det aldrig har varit några problem för henne.

– Kan man ha bikini på sig på badstranden så kan man väl ha trosor och BH på sig i ett omklädningsrum. Jag kan inte se någon skillnad i det. Duschar gör man oftast hemma och måste man göra det på bygget finns det ett draperi att dra för. Man behöver ju aldrig vara naken, säger hon.

Man måste hela tiden bevisa att man kan

Till slut fick Sol höra att han som lät henne jobba på raffinaderiet skulle komma tillbaka till jobbet efter en tjänstledighet och då bestämde hon sig för att ringa honom. Dagen efter hade hon fått jobb. Det krävdes en som visste vad hon gick för.

– Man måste hela tiden bevisa att man kan, men det har jag vant mig vid nu. När jag arbetar i ett nytt lag tar det två, tre dagar innan de börjar ta mig på allvar och lyssnar på vad jag har att säga.

När en förman kommer och talar med arbetslaget är det inte ovanligt att en manlig kollega kommer och ställer sig mitt emellan Sol och förmannen och stänger henne ute helt, berättar hon. Trots att det kan ha varit hon som från början pratade med förmannen. Hon tror inte att arbets-

kamraterna gör det här med flit, för att vara elaka, men hon menar att det är ett invant manligt beteende. Att de tycker att de är naturliga lagledare. Nuförtiden säger hon till när det här händer, och oftast tas det emot väl.

– När jag går till ett byggvaruhus och det står en man och en kvinna i informationsdisken, så vänder jag mig alltid till kvinnan om jag undrar något. De flesta vänder sig till mannen och det blir som ett hån mot hennes kompetens, säger Sol.

Viktigt att jobba ergonomiskt

Så länge som kroppen håller kommer Sol att vara kvar i ställningsbranschen, och det verkar det som att den kommer att göra länge till. Hon har inte ont någonstans, även om hon är lite stelare nu än hon var förut, men det har förmodligen inte så mycket med ställningsbyggandet att göra. Det är ju inte direkt någon hemlighet att man blir stelare i kroppen med tiden.

– Jag jobbar väldigt ergonomiskt och är noga med att bära på varannan axel. Det tipset fick jag redan i början, när jag lärde mig allt, och har gjort det sedan dess.

Hon är också väldigt aktiv på fritiden, vilket säkerligen bidrar till att kroppen håller. När vi pratar om andra fritidsintressen rabblar hon upp så många sysselsättningar att de inte får plats att listas här, men det är mycket yoga som hjälper henne. Något som har fått pausas för tillfället eftersom hon bröt handleden när hon vurpade på motorcykel.

– Jag håller på och tar MC-kort, men det låg olja på vägen, så jag välte, så det ligger lite på is. Vi får se hur det blir till sommaren, säger Sol.

Att det är så få tjejer som jobbar med ställning tror Sol beror på att de tror att de inte kan. Männerna talar om för dem att det är ett alldeles för tungt yrke och branschen har ont om exempel som visar motsatsen. Det är synd för det handlar nästan aldrig om råstyrka utan om seghet och teknik. Något som de flesta kan lära sig.

– Information och praktikplatser skulle nog få fler tjejer till branschen. Fler behöver få chansen att bevisa att de kan. Det skulle nog göra arbetsmiljön lite mjukare

och roligare, och även männen skulle antagligen trivas bättre på sikt. Bara när jag kommer ut på ett bygge tar det ofta udden av machoattityden. Det går inte att upprätthålla den när ”lilla jag” gör samma jobb, säger Sol.

Nätverket för ställningsbyggare startade Sol 2009. Från början försökte hon bara få kontakt med sina gamla arbetskamrater, men hon kände dem bara vid smeknamn och på Facebook har man ju riktiga namn. Då tänkte hon att om hon startar en grupp så kan hon bjuda in de ställningsbyggare hon känner och så kan de i sin tur bjuda in andra, och så småningom borde hon ha hittat dem hon sökte.

– I början var det inte så mycket aktivitet i gruppen, det var mest tyst, och då var vi väl ungefär 50 stycken. Men jag tänkte att eftersom vi ändå var en grupp kunde man ju göra något vettigt av det, och det kunde vara ett sätt för människor att få jobb. Så jag tänkte att vi kunde bli fler och letade efter andra nätverk av ställningsbyggare, och hittade tre stycken. Det största hade cirka 200 medlemmar och då vaknade min tävlingsinstinkt. Jag skulle bli störst, tänkte jag.

Sol kontaktade alla medlemmar i grupperna och bjöd in dem till att gå med i hennes nätverk och ganska snart hade hon gått om alla de andra i storlek.

Från 500 till 1000 medlemmar på bara någon vecka

För tre år sedan införde Facebook att man fick en notis så fort någon hade kommenterat och det fick gruppen att explodera. På bara någon vecka gick de från 500 till 1000 medlemmar och sedan dess har det bara

fortsatt växa. Nu förmedlas många jobb genom nätverket.

– Många arbetstagare skriver till mig och tackar för att de har fått jobb. Och många arbetsgivare letar på nätverket efter bra folk att anställa istället för att vända sig till Arbetsförmedlingen, berättar Sol.

Det är det bästa med nätverket, berättar Sol, att allt är samlat på ett ställe. Både arbetstagare, arbetsgivare och leverantörer är där. För arbetsgivarna är det lättare att få tag på bra folk och för arbetstagarna är det lättare att hitta lediga jobb. Det blir betydligt svårare för oseriösa företag att få tag i folk, eftersom det finns en chans att varna för dessa arbetsgivare i nätverket.

– Det höjer statusen i hela branschen, genom att det sätter press på hela branschen att bli mer seriös.

Det finns en hel del ”världsmästare” i nätverket och när stämningen blir för hård och allt handlar om att trycka ner andra, då måste Sol gå in och se till så att det inte går överstyr. Är det någon som inte lyssnar får de en skriftlig varning privat och om de fortfarande inte lyssnar åker de ut ur nätverket.

– Om man sen visar att man har tagit till sig av avstängningen kan man få en ny chans. Alla kan göra misstag och det kan ha hänt något i livet som gjorde att man agerade på ett visst sätt. Nätverket handlar ju om att stötta varandra. De enda som ska behöva vara rädda för nätverket är de oseriösa arbetsgivarna.

Då och då gick det med en kvinna i gruppen, men det var väldigt sällan de deltog i diskussionen och det fick Sol att tänka att det kanske skulle behövas ett nätverk bara för tjejer. Att de skulle kunna stärka varandra tillsammans. Så för två år sen startade hon Kvinnligt nätverk för ställningsbyggare och de är 25 medlemmar i dag, varav ungefär hälften fortfarande är aktiva i branschen.

– Det är väldigt mycket pepp och folk behöver inte bevisa något för varandra där. Som tjej måste man annars hela tiden bevisa att man är duktig för att slå sig fram i jobbet och det kan vara ganska tufft, men där inne behöver vi inte göra det.

Sponsorer välkomna

Nu letar hon efter sponsorer för att det kvinnliga nätverket ska kunna träffas och ha konferens någonstans, där de kan byta erfarenheter, bli mer sammansvetsade och bidra till att fler kvinnor vill in i branschen. Sol berättar att även om de är om de är olika allihop så har de en grundläggande sak gemensamt – de jobbar alla ensamma med män.

– Även om det var trögt i början och tog tid innan någon vågade skriva så har det börjat byggas en gemenskap nu. Ingen av oss är som andra tjejer och det skapar en speciell laganda.

Text: Daniel Pernikliski
Foto: Linnéa Vargadottra

Ställningsintäckning
från
O.B.Wiik

Ví önskar alla våra kunder
en skön sommar!

www.obwiik.se

Arbetsmiljöverket förtydligar regelverket för utländska aktörer och handledning av lärlingar

Föreskrifterna AFS 2013:04 ställningar som trädde i kraft 1 juli 2014 var även under 2015 års stämma ett aktuellt ämne. Under de åtta och en halv månad föreskrifterna varit gällande har kansliet tillsammans med Arbetsmiljöverket svarat på frågor angående tolkningar av olika delar i föreskrifterna, de frågor som dominerat under senare tid har till stor del handlat om vad som gäller för utländska aktörer och lärlingar. Därför tog vi tillfället i akt att även till årets stämma bjuda in Åke Norelius projektledare för föreskriftsarbetet och Jörgen Conradsson arbetsmiljöinspektör för att hjälpa till att besvara dessa frågor, Jörgen redogjorde också för de sanktionsavgifter som utfärdats i region väst sedan föreskrifterna trädde i kraft.

I följande sammanfattning kan ni läsa svaren Åke och Jörgen gav oss.

Vad gäller för utländska aktörer som har med sig egna ställningar?

Dessa ställningar behöver inte vara typkontrollerade, eftersom ställningen inte finns på marknaden. Förutsatt att det endast är den utländska aktörens egna anställda som använder ställningen, skulle ställningen upplåtas till andra aktörers anställda gäller kravet för typkontroll även för den utländska aktören. Däremot gäller samtliga övriga tekniska och administrativa krav på samma sätt som för de ställningar som svenska entreprenörer använder – det är bara ett antal § i produktkravsdelen som man inte behöver följa.

Föreskrifterna om tillträdesleder,

skyddsräcken, bärförmåga, arbetsplan, dimensioneringar m.m. gäller precis på samma sätt som för alla andra ställningar.

Om den ställning man använder råkar vara typkontrollerad i Sverige ska givetvis villkoren i gällande typkontrollintyg följas, om man inte vill ta fram egna dimensioneringshandlingar.

Om ställningen *inte* är typkontrollerad måste man ta fram särskilda dimensioneringshandlingar enligt §§ 40-44. Det blir då alternativ 4 i rådet till 40 § som är tillämpligt. Handlingarna ska normalt vara på svenska.

Vad gäller för utländsk ställningsutbildning?

Utländska arbetstagare ska ha motsvarande utbildning som den som snges i 47

§ och bilaga 3 i ställningsföreskrifterna. En del av kunskaperna innebär att man ska kunna svenska regler, vilket innebär att det i regel inte räcker med **enbart** utländsk utbildning.

Den som har utländsk utbildning måste alltså komplettera den del som enligt bilaga 3 fattas. Lämpligen bör den som ger den kompletterande utbildningen skriva ett utbildningsbevis som anger vilken utbildningsnivå vederbörande har.

Vad gäller för lärlingar som bygger ställning under handledning?

Lärlingar kan, under vissa specificerade förutsättningar, delta i arbete med att uppföra, väsentligen ändra och montera ner ställningar (se bilaga 3). Detta gäller dock enbart ställningar (inte väderskydd).

Från och med 1 januari 2016 måste den som arbetar med väderskydd genomgått *tillägsutbildning om väderskydd*, för att en lärling ska kunna delta i arbetet med väderskydd kan man söka om undantag för lärlingen. Det är då viktigt att den som söker kan visa att han har personal som är lämplig som handledare.

Lärlingsutbildningen ska generellt vara planerad och lärlingen ska få den *allmänna utbildningen* senast inom 6 månader. Det står dock inte när lärlingen ska få den särskilda utbildningen. Vid inspektioner har det visat sig att en del företag utnyttjat dessa generösa regler så långt som möjligt, dvs. att den *allmänna utbildningen* gavs efter fem och en halv månad och den *särskilda utbildningen* efter flera år. Om detta fortsätter så kommer det att på sikt medföra att reglerna kommer att ändras – låt alltså era lärlingar gå utbildningen tidigare!

Utfärdade sanktionsavgifter Arbetsmiljöverkets region väst

AFS 2013:04 – Ställningsutbildning:

2 st särskild utbildning om ställningar á 20 000 kr,

1 st allmän utbildning om ställningar á 10 000 kr.

AFS 1999:03 – Fallrisker (fr.o.m. 1/1 2015)

1 st risk för fall till lägre nivå á 40 000 kr,

1 st risk för fall till lägre nivå á 41 000 kr,

1 st risk för fall till lägre nivå á 42 000 kr,

1 st risk för fall till lägre nivå á 133 000 kr,

1 st risk för fall till lägre nivå á 183 000 kr.

AFS 1999:03 – Förhandsanmälan

2 st ej insänd förhandsanmälan á 5 000 kr.

AFS 1999:03 – Arbetsmiljöplan

2 st brist på arbetsmiljöplan á 10 000 kr.

AFS 2003:06 – Inte gjort besiktning

4 st ej genomförd besiktning á 40 000 kr.

AFS 2006:05 – Tillstånd för användning av truckar

5 st ej utfärdat tillstånd 15 000–150 000 kr.

AFS 2006:01 – Rivning av asbest

12 st brister i hantering 15 000–50 000 kr.

Text: Håkan Carlsson Bild: Alf Samuelsson

Tipsa oss gärna om vad du vill att vi ska ta upp i tidningen!

Kontaktuppgifter kansliet i Sölvesborg:

Ställningsentreprenörerna

Gesällvägen 2

294 77 SÖLVESBORG

info@stib.a.se

hakan@stib.a.se

Tel: 0456-33 30 95

Mobil: 072-329 48 02

Välkomna att kontakta oss:

Håkan Carlsson & Ingela

Stjernberg Carlsson

Bygg- branschen ångar på

Både på kort och lång sikt ser byggandet ut att växa starkare än normalt. Av byggbolagen är det 40 procent som uppger att det främsta hindret för att byggandet ska öka ytterligare är brist på arbetskraft. I slutet av maj släppte Konjunkturinstitutet (KI) en ny månadsbarometer som visar en ökningstakt mot tidigare månader, om än måttlig. På sikt räknar byggbolagen med att ordergången kommer att öka, vilket förväntas ge fler jobb på husbyggarsidan.

Byggnadsarbetaren

Språket viktigt men inte allt

Vd:n för Sveriges Bygginstrumenter, Ola Månsson, kommenterar en granskning som Byggnadsarbetaren har gjort. Han tycker att alla dödsolyckor i Sverige, oavsett nationalitet på den drabbade, måste synas i den offentliga statistiken.

– Vi ska ner till noll i Sverige och det är vi inte förrän vi verkligen har noll. Då får det inte vara någon som skadats i Sverige men är i statistiken i något annat land, säger Ola Månsson till Byggnadsarbetaren.

För polska Kamila Sieminska tog det fyra dagar innan hon fick beskedet att hennes make hade dött i en arbetsplatsolycka i Sverige, berättar Byggnadsarbetaren. Det var genom Kamila Sieminskas privata kontakter som informationen nådde henne. Sedan EU-utvidgningen är det tolv arbetare från östra Europa som har omkommit på svenska byggen. Ola Månsson tycker att det är oacceptabelt att anhöriga inte får dödsbud direkt. Han menar att den som leder ett projekt har ansvar för vilka entreprenörer som används, och de i sin tur ska hålla koll på sina medarbetare.

Vid ett flertal tillfällen innan en olycka inträffat har det saknats information om säkerhet på den olycksdrabbades eget språk.

– Vi jobbar jättemycket inom projektet ”en säker arbetsplats”. Språkbiten är jätteviktig. Vi är i en övergång från att ha varit ett stängt Sverige till att ha väldigt många nationaliteter på våra arbetsplatser. Det är klart att det finns sånt vi måste utveckla då och detta med språk och kommunikation är en sak som det verkligen satsas på att göra mycket bättre, säger Ola Månsson.

Samtidigt menar han att en yrkesman alltid måste tänka på sin säkerhet, oberoende av vilket språk det är på.

– Det är klart det spelar roll. Men oavsett det måste du som yrkesman ha din egenkontroll och din egen och andras säkerhet i varje moment du genomför. Det handlar inte om språk då utan om ur du hanterar ställningar, stegar och arbetsberedningen för varje moment.

Byggnadsarbetaren

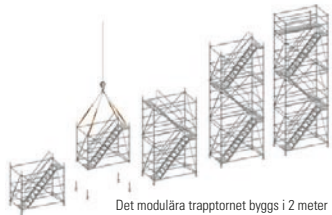

Säkrare miljö med bilderbok

För att lära utländska underleverantörer om säkerhet tog NCC fram en bilderbok, helt utan text. Bilderna visar vad man kan göra för att leva upp till arbetsmiljökraven – hur man skyddar sig på hög höjd, att man använder hörselkåpor och så vidare. Den pedagogiska boken blev snabbt en succé, även hos den svenska personalen. Arbetsolyckorna har minskat med 40 procent i NCC-koncernen, sedan 2011, och arbetsmiljöchefen på företaget, Lars Gunnar-Larsson, tror att boken är en viktig del av förklaringen.

Dagens Nyheter

FÖLJ MED I UTVECKLINGEN. LAYHER ALLROUND GER DIG MER MÖJLIGHETER.

Det modulära trappornet byggs i 2 meter höga sektioner som staplas med kran.

Triangulära skyllställ med färdiga lasttabeller för höjder upp till 12 meter

Layher Brosystem utökar Allround systemet för att bygga gångbroar med 30 m spannvidd

Layher Allround. Det världsledande ställningssystemet som ger Dig Mer Möjligheter:

- ▶ Mer Snabbhet. Världsledande tillverkare innebär säkra och pålitliga leveranser.
- ▶ Mer Säkerhet. "Made in Germany". Produkterna uppfyller strikta kvalitetskrav.
- ▶ Mer Närhet. Valfyllda depåer i Upplands Väsby och Göteborg.
- ▶ Mer Enkelhet. Kompetent teknisk support och rådgivning.
- ▶ Mer Framtid. Systemet utvecklas kontinuerlig. Nya delar är kompatibla med äldre.

Layher AB • Box 2015 • Hästhagsvägen 6, 194 02 Upplands Väsby • 08-590 955 00 • info@layher.se

www.layher.se

Layher®

Mer möjligheter. Ställningssystemet.

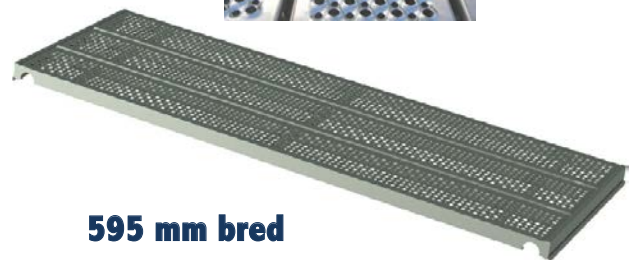
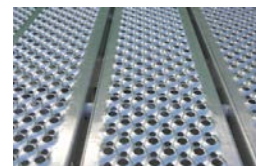

ALUMINIUM PLANK

Till rundbom och U-balk
3,0 m ställningsfack Lastklass 6

ALUMINIUM PLANK
ALUMINIUM TRALL
ALUMINIUM PLATTFORMAR

ALUMINIUM TRALL

595 mm bred

1250 och 1655 mellan balkar

5 trall istället för 6

Super9 AB

Svarvaregatan 21, 523 90 Ulricehamn
070-3227105 www.super9.se

STIBs inplanerade kurser hösten 2015

Efterfrågan på STIBs branschspecifika utbildningar ökar runt om i landet och för att möta efterfrågan erbjuder vi nu utbildningarna vid fler tillfällen samt på fler orter. Anmälningar görs på STIBs hemsida www.stib.a.se.

Passa på
att höja din
kompetens, välj
en utbildning som
passar dig och
ditt företag!

INPLANERADE KURSER HÖSTEN 2015

Ställningsbyggarkurs, Särskild utbildning

Vecka 36 Göteborg
Vecka 39 Stockholm södra
Vecka 41 Jönköping
Vecka 44 Malmö
Vecka 45 Stockholm norra
Vecka 49 Oskarshamn

Tilläggsutbildning väderskydd

Vecka 36 Göteborg
Vecka 37 Malmö
Vecka 38 Stockholm södra
Vecka 40 Jönköping
Vecka 41 Stockholm norra
Vecka 42 Kristianstad
Vecka 43 Norrköping
Vecka 44 Stockholm norra
Vecka 45 Luleå
Vecka 46 Göteborg
Vecka 47 Skellefteå
Vecka 48 Hudiksvall
Vecka 50 Stockholm södra
Vecka 51 Göteborg

Arbetsledarkurs

Vecka 33 Kristianstad
Vecka 35 Jönköping
Vecka 43 Göteborg
Vecka 45 Hudiksvall
Vecka 47 Stockholm
Vecka 49 Skellefteå
Vecka 51 Luleå

Företagsledarkurs, Steg I

Vecka 13--20/1 2016 Gran Canaria

Företagsledarkurs, Steg II

Vecka 7--14/10 2015 Gran Canaria

Utbildningsaktiviteter vinter och vår 2015

Under vinter och vår har STIB som vanligt genomfört ett stort antal kurser. Av naturliga skäl är det de föreskrivna kurserna

som dominerar, där tilläggsutbildning om väderskydd är den som haft flest antal deltagare. Arbetsledarkursen som intro-

ducerades hösten 2014 har snabbt blivit populär och kommer att erbjudas vid flertalet tillfällen framöver.

STIB UTBILDNINGAR TILL OCH MED VECKA 22 2015

	Kurstid timmar	Genomförda 2015 Antal deltagare	Genomförda totalt Antal deltagare	Total tid timmar
Ställningsbyggarkurs, Särskild utbildning om ställningar	80	115	3 264	261 120
Ställningsbyggarkurs, Särskild utbildning om ställningar Uppgradering/validering	16	21	177	2 832
Tilläggsutbildning om väderskyddskurs	32	154	207	6 624
Ställningsbyggarkurs, Allmän utbildning om ställningar	16	144	3 739	59 824
Arbetsledarkurs, start 2014	56	54	87	4 872
Företagsledarkurs, Steg 1	40	29	291	11 640
Företagsledarkurs, Steg 2	40	13	116	4 640
			Totalt antal timmar	351 552

DIN LEVERANTÖR AV STÄLLNINGSTILLBEHÖR

WWW.STILLAB.SE

VÄDERSKYDD FRÅN STILLAB

STÄLLNINGSPRESENING

STÄLLNINGSNÄT

FÄSTSTROPP

BUNTBAND

STÄLLNINGSPRESENING
med tryck

BESTÄLL PÅ
0224-149 50

Kvalitetsprodukter, brett sortiment och snabba leveranser.

STILLAB STÄLLNINGSTILLBEHÖR AB
ALMGATAN 9, 733 37 SALA
TEL: 0224-149 50, E-POST: INFO@STILLAB.SE

STILLAB
STÄLLNINGSTILLBEHÖR AB

HiMount

Effektiv säkerhet för en högst effektiv byggnadsställning

Med +8 HiMount monteringsplattform kan en person montera ställningens fasta skyddsräcken och vertikaler med skarvning i bomlagnivå för optimal styrka. Allt under full säkerhet.

Materialhållare för gitterräcken

Materialhållare spiror/horizontaler

Hjul för transport upp och ned

Lås för räcke

Omvänd broms

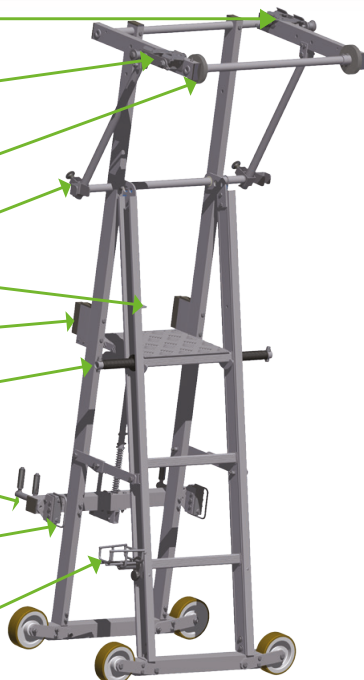
Glidkuddar för överräcke

Extra fotsteg

Gaffel hindrar stjälpning åt alla håll

Handtag för Gaffel

Korg för långa spiror/horizontaler

- fungerar lika bra vid nedmontering.
- har materialhållare för spiror, gitterräcken, horisontaler, mm som ökar material hanteringssäkerheten samtidigt som de ökar effektiviteten i bygandet.
- fälls lätt ihop och säkras med inbyggda transportsäkringar när arbetet är färdigt.

PlusEight System AB

info@pluseight.net

www.pluseight.net

Göteborg
031-779 90 50

Stockholm
08-514 950 80

The screenshot shows the Arbetsmiljöverket website. At the top, there is a search bar and navigation links like 'Teckenspråk', 'Lättläst', 'Om webbplatsen', 'Webbkarta', and 'Ölter languages'. The main navigation bar includes 'FÖR DIG SOM ÄR...', 'FRÅGOR OCH SVAR', 'INSPEKTION', 'KONTAKTA OSS', 'OM OSS', and 'PRESSRUM'. The left sidebar lists various resources under 'Arbetsmiljöarbete', 'Blanketter', 'Certifierade företag', 'Checklistor', 'Interaktiva utbildningar', 'Inspektion', 'Lag och rätt', 'Om oss', 'Pressrum', 'Publikationer', 'Statistik', and 'Temasidor'. The main content area is titled 'Arbetsmiljöarbete, SAM' and contains text explaining the purpose of SAM, a list of questions, and a video player showing an introduction to SAM. A right sidebar highlights 'Så förbättras verksamhetens arbetsmiljö' and 'Se även: Systematiskt arbetsmiljöarbete'.

Arbetsmiljöarbete, SAM

– hjälpmedel på Arbetsmiljöverkets hemsida

För att främja god hälsa och förebygga många orsaker till ohälsa på arbetsplatsen är det viktigt med ett fungerande arbetsmiljöarbete.

I arbetsmiljö ingår fysiska, psykologiska och sociala arbetsförhållanden.

- Hur har ni det på arbetsplatsen?
- Vad bidrar till att det känns bra?
- Hur kan det bli bättre?

Svaren på dessa frågor ger troligtvis några exempel på vad som är viktigt för att skapa en bra arbetsmiljö på just er arbetsplats.

Med hjälp av föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1, kan ni skapa ett fungerande arbetsmiljöarbete. Välj ett sätt att arbeta som passar för er.

Reglerna om systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) utgörs av tolv paragrafer som både ställer krav på hur arbetsmiljöarbetet ska organiseras och vilka aktiviteter som behöver genomföras. Paragraferna, eller kraven, bildar tillsammans ett system som ska ses som en helhet där alla delar hänger ihop. Med alla delar på plats har man

grunden för att hantera alla arbetsmiljöförhållanden och skapa en bra arbetsmiljö.

Men vad säger då de olika paragraferna i AFS 2001:1?

På arbetsmiljöverkets hemsida <http://www.av.se/sam/> hittar du filmer där innehåll och betydelse av paragraferna förklaras. Du hittar också exempel på vanliga krav som Arbetsmiljöverket kan rikta till arbetsgivare som inte uppfyller de olika delarna av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Om jag vill ha ytterligare vägledning i SAM?

Du kan få hjälp med ytterligare vägledning på <http://www.av.se/sam/vagledning/> vägledningen innehåller råd och rekommendationer som kan vara till hjälp när du ska följa verkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1). Vägledningen H455 är indelad i två delar:

- Introduktion med överblick och sammanhang

- Vägledning med råd och rekommendationer.

Finns det någon utbildning?

På <http://www.av.se/sam/utbildning/> finns det två interaktiva utbildningar och där kan du även genomföra ett kunskapstest i systematiskt arbetsmiljöarbete. I utbildningen om systematiskt arbetsmiljöarbete kan du läsa mer om hur arbetsmiljöarbetet bör bedrivas, göra olika övningar och spela ett spel. I utbildningen i riskbedömning lär du dig hur du på bästa sätt upptäcker olyckan innan olyckan upptäcker dig, förutom information har du även i denna utbildning möjlighet att testa dina kunskaper i ett spel.

Detta är bara ett axplock av hjälpmedel du hittar på Arbetsmiljöverkets hemsida, varför inte gå in redan idag och undersöka och kanske hitta inspirationen eller hjälpmedlet som för er vidare i arbetet med SAM.

Källa: Arbetsmiljöverket

Utländska jobbare anställs i svenskt byggföretag

Istället för att hyra in byggjobbare via utländska bemanningsföretag, som det Linköpingsbaserade bygg- och fastighetsföretaget BoTrygg gjorde tidigare, anställs de nu. Byggnads är positivt inställd till företagets agerande, även om de givetvis hellre hade sett sina egna medlemmar på bygget.

Bogan Sandu, som numera är anställd av BoTrygg, var tidigare anställd av ett rumänskt byggföretag när han kom till Sverige. När bygget var klart stannade han kvar och anställdes av fastighetsföretaget.

I BoTrygg är över 200 av totalt 220 stycken anställda från Rumänien.

– Vi jobbade med ett antal utländska tidigare, varav en var rumänsk. Vi såg då ett ganska stort problem, dels att de inte skötte arbetsmiljön och att vi inte kunde kontrollera om dom anställda i bolagen fick avtalsenliga löner eller om dom betalade skatt hemma i Rumänien. Så då anställde vi dem själva, säger Adam Coccozza, vd på BoTrygg.

För arbetarna är det nu svenska villkor som gäller. Svenska avtal reglerar lönerna och skatt och sociala avgifter betalas i Sverige.

Adam Coccozza anser inte att det har blivit dyrare att anställa rumänerna, mot att hyra in dem som tidigare. Snarare har de sett stora förbättringar i kvaliteten och arbetsmiljön. Även facket tycker att det har fungerat väl så här långt.

– Företaget har tecknat avtal med oss och hittills verkar de ha följt avtalet, så vi är nöjda med hur BoTrygg har hanterat det hela, säger Magnus Cato, Byggnads region Öst.

Svt.se

Bra introduktioner färre olyckor

Risken att drabbas av olyckor är extra stor den första tiden på ett nytt jobb. Åtminstone när man är ny för själva arbetsuppgifterna. För att motverka det här har Prevent tagit fram en guide på webben. Den är anpassad för små och medelstora företag oavsett bransch, där man kostnadsfritt kan göra sina egna mallar och välja bland ett 50-tal aktiviteter, som man kan blanda fritt med de man själv kommer på. Främst riktar den sig till personer med personalansvar.

Arbetsliv

Polisen snabbare på arbetsmiljöbrott

Från underst i högen till prioritet. Nu finns särskilda team som utreder arbetsmiljöbrott. Till olyckan i Hjorthagen i Stockholm, där två människor omkom, tog det bara en halvtimme för hela gruppen att vara på plats. Teamet i Stockholm består av sex poliser och en förundersökningsledare. – Att kunna sätta i gång utredningen så fort som möjligt innan arbetsgivaren hinner städa bort bevis är viktigt, säger Filippo Basini, chef för Stockholmspolisens arbetsmiljö- och miljöbrottsverksamhet.

Arbetarskydd

S utan pengar från Byggnads

Ända sedan 2008 har Byggnads gett ett ekonomiskt partistöd till Socialdemokraterna på ungefär en halv miljon per år. Under valåret 2014 valde man att inte ge något stöd, till skillnad från de flesta andra LO-förbund som sammanlagt gav partiet 14,7 miljoner. Förbundsordförande, Lars Hildingsson, menar att det inte ska tolkas som att man tar ett litet steg bort från socialdemokratin, utan bara att man har prioriterat annorlunda, och använt pengarna i valrörelsen själva istället.

Byggnadsarbetaren

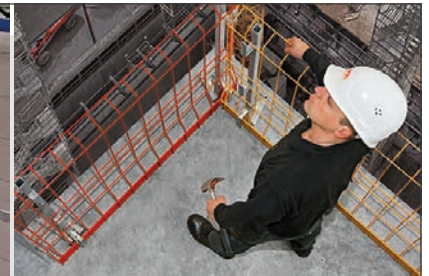

MODULSTÄLLNING

Göteborg
 Importgatan 19
 422 46 Hisings Backa
 070 7425145
 info@rillco.com

Kristianstad
 Annedalsv. 23
 291 36 Kristianstad
 072 7411019
 www.rillco.com

Säkra lösningar för trygg arbetsmiljö med
PERI UP och **PROKIT**

PERIform Sverige AB

Form
 Ställning
 Konstruktion

www.peri.se

**FALL
SAFE**
nordic

**VI KAN FALLSKYDD,
KONTAKTA OSS!**

Tel: 044-103499

E-mail: info@fallsafeonline.se

**FS242 | X-treme™ Lite Sele
FS920-TB | Fallskyddsblock**

Svenskarna har svårt att koppla av

Trots att vi svenskar har en av världens längsta semesterar, är vi bland de sämsta på att koppla bort jobbet när vi är lediga. En undersökning visar att sju av tio svenskar håller koll på jobbmejl under semestern. Det här skulle vi tjäna mycket på att komma bort ifrån för alla fakta säger att vi totalt sett gör ett mycket sämre jobb om vi aldrig lyckas koppla av helt ifrån jobbet. Dessutom löper vi betydligt större risk att dra på oss olika stressymptom.

Arbetsliv

PRISTAGARE

I KORSORDET 2/2014

1:a pris

10 trisslotter

Ställningsmontage Z AB, Vallentuna

2:a pris

5 trisslotter

Mia Berac, Sölvesborg

3:e-5:e pris

2 trisslotter

Dan Harrysson, Regnsjö

Monica P Löfgren, Kinna

Mickael Persson, Kristianstad

LÖSNING KORSORD

STÄLLNINGS-AKTUELLT NR 2 /2014

					P	A	I	P	
					Å	R	L	I	G
					S	M	Å	F	O
					I	D	A	O	L
					O	N	D	V	O
					N	E	S	A	P
	S	Ö		O	W	Ö	E	K	N
	T	O	M	T	E	N	H	Å	L
	R	A	N	S	O	N	E	R	I
	L	A	I	L	A	E	S	L	E
	Å	L	N	K	R	A	T	T	A
	E	F	T	E	R	Å	T	E	S
	I	D	I	N	I	S	S	A	R
	R	O	A	L	K	R	A	G	G
	V	Ä	L	T	A	L	I	G	A
	N	E	V	A	N	A	H	A	L
	O	G	R	Ä	S	N	Y	K	O

STIB välkomnar nya medlemmar

No 1 Scaffolding Company AB, Göteborg

O.B. WIIK AB, Nykvarn

Biscaya Tak i Stockholm AB, Saltsjö-Boo

BROSAB, Sölvesborg

DD Fasad AB, Haninge

KAEFER AB, Stenungsund

Ställningsbyggarna i Bromölla AB, Bromölla

Valcan AB, Skärholmen

Byggnadshyttan på Gotland AB, Visby

STIB-AUKTORISERADE FÖRETAG

AB Br. Falks Byggnadsställningar

AB Trelleborgsställningar

ABC Ställningsmontage AB

AC Ställningsmontage AB

AC Ställningsmontage Forsmark AB

Aros Byggställningar AB

Bergnäsets Ställningsmontage i Luleå AB

Blekinge Ställningsmontage AB

Br. Birgersson Bygg AB

Bromölla Ställningsmontage AB

Expandra Byggnadsställningar AB

Gillis Ställningar AB

Gästriklands Byggnadsställningar AB

Hermansson Byggställningar AB

Hyrex AB

IBS Byggnadsställningar AB

JUF Byggnadsställningar AB

Kalmar Byggnadsställningar AB

Karlskoga Byggnadsställningar AB

Malmö Ställningsservice AB

Midroc Ställningar AB

Monteringsställningar AB

Plus Montage AB

Rapid hyrställningar AB

Safecon Byggnadsställningar AB

Sjöbergs Ställningar AB

Ramirent Safe Access AB

Ställningsbyggarna i Skåne AB

Ställningsbyggarna i Sundsvall AB

Ställningsmontage & Industrijäms AB

Ställningsmontage Syd AB

Ställningsmontage Z AB

Svenska Ställningsgruppen AB

Sydställningar i Sölvesborg AB

Veberöds Ställningsmontage AB

Xervon Sweden AB

PETEX

Täck

- ✓ Bredare sortiment
- ✓ Effektivare leveranser
- ✓ Hämtdepåer

Malmö - Stockholm - Sundsvall

Ring Peter, 070-424 35 45, eller besök vår hemsida.
Välkommen!

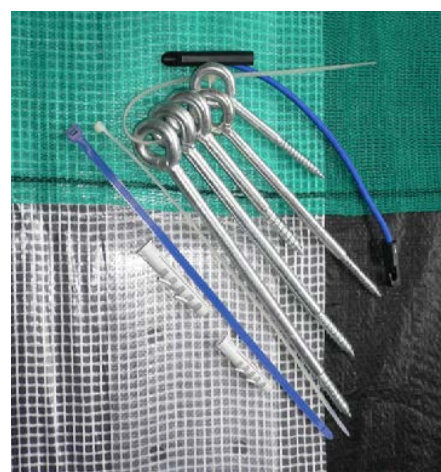
P.S.P.
INTERNATIONAL AB

Speditionsvägen 27, 142 50 Skogås
petex@pspinternational.se
www.pspinternational.se

PETEX

Täck

Ett väderskydd av högsta kvalitet för
alla typer av byggnadsarbeten

Fråga alltid P.S.P. om
Petex® Täck väderskydd och tillbehör!

SOMMARKRYSS STÄLLNINGS-AKTUELLT 1/2015

Massor		Träd		Sådan gör håll		En i Hull	
		Union		Skrymsle		Bytte ut	
Ametist							
Liten lya							
Mildväder		Gruvgång		Vård Ses i leken		Är ofta toan ett	
IPA						Bruten Säljs endast på våren	
4		Tåla					
Bergnymf		Bibeldel					
Simulje-gult		Lett vidare		Balt		Dekoration	
Lockar badare		Bär vas-sa barr		Liten uppeats		Mot-strävlig	
						Varu-kod	
						Snålt	
						Före detta	
						Släkte	
						För-tröstan	
Vind				Liera		Erbium	
Glutta		Skraj		Öppnar låsta lås		Land	
		Högdragen min				Rörelse-riktning	
						Kontroll	
Poem				Livlig		OS i Oslo	
Härskar med sitt kapital				Forn-guden		Spanar	
						Sova	
						Gör donator	
						Dum-burk	
						Gas	
Målning						Ljus öl	
Fört i säkerhet						Samlar gamla	
		Härk		Sankt kort		Upp-reprning	
		Teck-nare		Tilltal		Räcka	
Är väl clownen						Nervöst	
Sten				Blir harvad & plöjd			
		Kan anas i mossen				De sägs vara envisa	

Lösningen skickas till:

Ställnings-Aktuellt
Gesällvägen 2
294 77 SÖLVESBORG

senast den 30/9 2015

Bland de rätta svaren lottar vi ut följande:

- 1:a pris 10 st. trisslotter
- 2:a pris 5 st. trisslotter
- 3-5 pris 2 st. trisslotter

Namn: _____

Adress: _____

Postnr: Ort: _____

KEDER XL FRÅN LAYHER® VÄDERSKYDDAR DITT BYGGE!

Fuktsäker produktion av passivhus med trästomme.

Produktion av trähus kräver ofta väderskydd

Isolering av trähus under torra förhållanden

Väderskydd ovanpå bostadshus.

Layher levererar en helhetslösning:

- ▶ Ett komplett sortiment av ställningar och väderskydd av högsta kvalitet.
- ▶ Kompetent rådgivning kring Din affär och Dina projekt.
- ▶ Handfast produktutbildning och teknisk support.
- ▶ Pålitliga och snabba leveranser.

Kort sagt ett långsiktigt partnerskap som ger Dig Mer Möjligheter.

www.layher.se

Layher®

Mer möjligheter. Ställningssystemet.